

ZKUŠENOSTI S VYUŽITÍM PŘÍPRAVKU F10 V LÉČBĚ PLAZŮ

Dr. Dorianne Elliot, Bird and Exotic Animal Hospital, Onderstepoort.

Úvod

Už několik let používáme na naší klinice různé varianty produktu F10. BEAH je soukromá specializovaná klinika, sídlící v prostorách Veterinární fakulty v Onderstepoortu.

Klinika se specializuje výhradně na ptáky a exotická zvířata včetně plazů.

Biosekurita v nemocnici

Na naší klinice používáme pro zajištění obecné hygieny veterinární dezinfekční přípravek F10SC a veterinární dezinfekční a čistící přípravek F10SCXD. F10SC se používá v ředění 1:250 pro čištění terárií, včetně jejich vnitřního vybavení. Při použití v prostorách, kde se chovají plazi, se tento produkt osvědčil jako bezpečný a nedráždivý. Přestože jsme sami neprováděli žádné formální testování, jsme stále informováni o současném testování produktů, prováděném firmou Health and Hygiene. Od té doby, co používáme produkty F10, jsme na oddělení plazů neměli žádný případ infekce. F10SC je také pravidelně rozprašována pomocí komerčních atomizérů (vyvíječů mlhy) pro minimalizaci kontaminace vzduchu a kvůli schopnosti mlhy pronikat do prostor, které se manuálně čistí obtížně. Všechny nemocniční místnosti jsou 1x týdně mženy, zatímco pro denní čištění podlah používáme F10SCXD.

Virové infekce

Plán denního úklidu a dezinfekce, tak, jak je doporučován personálem Health and Hygiene, byl používán v uzavřených skupinách chovaných plazů, u nichž vypukla reovirová infekce. Diagnóza byla stanovena post mortem včetně užití metody elektronové mikroskopie.

O tomto specifickém viru je známo velmi málo. Reovirus těžce postihuje zmije a užovky, zatímco hroznější, umístění ve stejném zařízení, nikdy nevykazovali známky onemocnění. Klinické příznaky jsou různé, od akutní pneumonie, plicního krvácení a smrti po abnormální odlupování kůže, regurgitaci, ztrátu hmotnosti a zvýšení agresivity.

Doporučený postup zahrnoval počáteční omytí veškerého vybavení terárií v 1:250 F10SC, a poté opakování procedury každý týden. Vybavení bylo označeno a používáno striktně pro konkrétní terárium (žádné vnitřní vybavení nebylo přemísťováno z jednoho terária do druhého).

Veškeré vybavení pro manipulaci s plazy bylo důkladně ořeno a namočeno v roztoku F10SC ředěném 1:250. Poté bylo ponecháno uschnout na vzduchu. Tento čistící postup následoval po každém použití pomůcek. Pomůcky byly vyrobeny z anodizovaného hliníku a nebylo zaznamenáno žádné zabarvování kovu. Každodenní mžení místností na 10–15 minut roztokem F10SC ředěným 1:250 pomocí komerčního atomizéru byla prováděna po dobu 6 týdnů. V

průběhu zamlžování plazi nevykazovali žádný diskomfort ani respirační obtíže.

Po provedení tohoto přísného hygienického protokolu nebyly zaznamenány žádné nové případy infekce, třebaže u některých jednotlivců pokračovaly projevy abnormálního odlupování kůže a zvýšené agrese.

Použití nebulizace při léčbě bakteriální pneumonie

Bakteriální pneumonie je velmi častý problém tropických hadů, např. krait. Většina případů je zapříčiněna nesprávným chovem, včetně neadekvátní teploty a vlhkosti ovzduší. K běžně izolovaným bakteriím patří *Proteus mirabilis*, *Pseudomonas aeruginosa* a *Aeromonas spp.*

Nebulizace je v těchto případech cenná doplňková léčba. F10 Dezinfekční roztok ředěný 1:250 se používá spolu s léčbou antibiotiky a mukolytiky. Nebulizace by měla probíhat 2x denně po dobu 10–15 minut.

Krajta tmavá s purulentním výtokem z nosder, těžká bakteriální pneumonie

Nebulizace krajty tmavé

Terapie pomocí koupelí při exsudativní dermatitidě

Exsudativní dermatitis, postihující šupiny ventrální části těla bývá provázena septicémií. Je spojována se špinavým, vlhkým prostředím. V těchto případech používáme, po sejmutí obvazů, F10SC v ředění 1:500, jako 30 minutovou koupel. V průběhu terapie nebyly pozorovány žádné vedlejší účinky, ani poté, co byla léčba rozšířena na koupele 2x týdně po dobu 5–6 týdnů. Těžké případy jsou léčeny celkově pomocí antibiotik.

U pacientů s rozsáhlými povrchovými lézemi bývají prováděny denní koupele po dobu až 2 týdnů.

MALÁ ZVÍŘATA A EXOTI

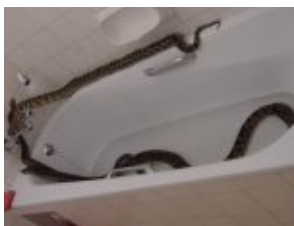
MEDICÍNA ZOOZVÍŘAT

PLAZI

BIOSEKURITA, NEBULIZACE, NOSNÍ VÝPLACH, IRIGACE RAN, TERAPIE POMOCÍ KOUPELÍ, MANAGEMENT RAN, MYKOTICKÁ DERMATITIDA

Albinotická krajta tmavá se zarudnutím a puchýři na ventrální a laterální straně těla

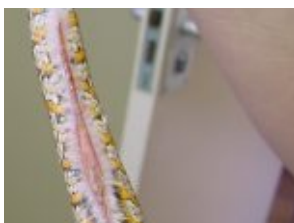
Denní koupele krajty tmavé v roztoku F10

Popáleniny

Popáleniny způsobené kontaktem s přehřátým topným zařízením jsou bohužel u terarijních plazů běžná zranění. Mírné popáleniny, stejně jako povrchová zranění, mohou být léčena pomocí F10 germicidní ochranné masti.

Užovka červená po 2 týdnech léčby těžkých popálenin ventrální strany těla, které byly způsobeny poruchou vyhřívací podložky

Užovka červená po 8 týdnech léčby

Mykotická dermatitis

Příležitostně se můžeme u plazů setkat s mykotickou dermatitidou. Přestože u těžkých případů považujeme za nezbytné použití systémových antimykotik, v časných případech může být efektivní F10 germicidní ochranná mast.

Těžká mykotická dermatitida u mladého leguána

Kousná poranění

Zkrmování živých hlodavců hadům je nebezpečné. Potkani a myši, kteří jsou ponecháni v teráriu s hady, mohou hadům způsobit těžká, dokonce fatální zranění. F10 germicidní ochranná mast bývá u těchto poranění úspěšně používána k léčbě a prevenci sekundárních infekcí.

F10 Dezinfekční roztok je pravidelně používán jako irigační roztok. Používá se při ředění 1:250, dá se snadno nasát do stříkačky, k níž je pak připojen intravenózní katetr, většinou o průměru 20G. Katetr s tak malým otvorem umožňuje vyvinout dostatečný tlak k účinnému výplachu povrchové kontaminované rány. Většina poranění u plazů je silně kontaminována a proto se dá očekávat delší doba trvání debridementu.

U tohoto typu ran se často vytváří tmavá, kožovitě-nekrotická povrchová vrstva, pod níž se objevuje granulace. V této fázi se osvědčilo použití F10 germicidní ochranné masti.

Kousné poranění způsobené potkanem, jsou patrná vyčnívající žebra a obratle

Nosní výplach

Nosní výplach byl prováděn jako doplňková terapie u hrozně královského s hnisavou bakteriální pneumonií a purulentním exsudátem ucpávajícím vnější nozdr. Viditelný exsudát byl manuálně odstraněn a pro jemnou laváž nozder (aplikace nozdrami, odtok dutinou ústní) byl použit F10 Dezinfekční roztok ředěný 1:500. Nebyly pozorovány žádné nežádoucí reakce. Poté, co byl zaschlý exsudát odstraněn, se potíže již neopakovaly.

Nová kombinace

F10 germicidní sprej na rány s insekticidem je produkt, který právě začínáme používat. Tento produkt byl úspěšně použit u suchozemských želv pokousaných psem. U těchto případů vždy existuje riziko sekundárního napadení létavým hmyzem, protože zranění jsou často rozsáhlá a pacient potřebuje trávit čas ve venkovních prostorách pro povzbuzení chuti k příjmu potravy a celkového ozdravení.

Tento produkt řady F10 byl použit k ošetření povrchových ran, stejně jako na obvazy pro krytí těžkých poranění. Jeho používání se zatím velmi osvědčilo.

Závěr

Produkty řady F10 považujeme za neocenitelný doplněk našeho souboru preventivních opatření a léčebného arzenálu. Bezpečnost a jednoduchost použití těchto produktů je předurčuje k snadnému užití v mnoha situacích.

Poznámka překladatele: Výrobky F10 Dezinfekční roztok a F10 SC Veterinární dezinfekce jsou vzájemně plně zaměnitelné. V Čechách se můžete více informací najít na www.e-mada.cz

Distributor v ČR:

Veterinární klinika Mada, Kaplířova 163, Kralupy nad Vltavou.
www.e-mada.cz

Výrobce F10 produktů:

Health and Hygiene (Pty) Ltd

P.O. Box 347, Sunninghill, 2157, South Africa

Tel: +27 11 474 1668 • Fax: +27 11 474 1670

www.healthandhygiene.co.za • www.f10products.co.za